ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ

ನಂ:ಕಂ.ಲೋಕ್.ಬಿಸಿಡಿ 2413/2018

ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡ, ಬೆಂಗಳೂರು,ದಿನಾಂಕ:03/07/2019

ನೊಟೀಸು

ವಿಷಯ: ಹೆಚ್.ಎಸ್.ದೊರೈಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬುವವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ದೂರಿನ ಕುರಿತು.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟಂತೆ ತಮಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರವರ ಆದೇಶದಂತೆ ತಮಗೆ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವುದೆನೆಂದರೆ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರವರು ಯಲಹಂಕ(ಪುಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿ) ಕೆರೆಗೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟಂತೆ ದಿ:26–06–2019 ರಂದು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆದೇಶದ ನಕಲನ್ನು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು, ಆದೇಶದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಕ್ರಮ ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರವರ ಆದೇಶದನ್ನಯ

ಅಪರ ನಿಭಂದಕರು ವಿಚಾರಣೆಗಳು-1 ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ಕಬೆಂಗಳೂರು

- Sri.N.R.Suresh, C.E.O., Namma Bangalore foundation, 2nd floor, No54, Rockline centre, Richmond Road, Bangalore.
  - 2) The Secretary, Karnataka State Pollution Control Board, Church street Bangalore.
  - 3) Sri.Devaraj, Additional Chief Engineer,, B W S S B, Cauvery Bhavan, Bangalore
  - 4) Sri. Deputy Conservator of Forest, Forest Department, Bangalore Urban District, Bangalore.
  - 5) Dr. Sangunni, NO.65, 10A Cross, Yelahanka New Town, Bangalore-64.

KARNATAKA LOKAYUKTA, BENGALURU

No:Compt/LOK/BCD-2413/2018 Date: 26-06-2019

ORDER

On behalf of complainant Sri.H.S.Doreswamy, Sri Lakshmikanth and Professor K.S. Sunnguni are present. They have submitted a note dated 26-06-2019. It is useful to extract the same, which reads as hereunder:

"ವಿಷಯ :ಯಲಹಂಕ **ಮಟ್ಟೀನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ**ಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ ಉಲ್ಲೇಖ :ಮಾನ್ಯ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆComp/Lok/ BCD-2413/2018

ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖಾ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರಯಲಹಂಕ **ಮಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ**ಯುಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರತಾಲ್ಲೂಕು,ಯಲಹಂಕ ಹೋಬಳಿ, ಮಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೇ ನಂ 36 ಮತ್ತುಅಟ್ಟೂರುಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೇ ನಂ 49ರಲ್ಲಿಒಟ್ಟು37 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಈ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

- 1. 2015ರ ಕೋಳಿವಾಡ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಮತ್ತುಕಂದಾಯಇಲಾಖಾ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರಈ ಕೆರೆಯುಒಟ್ಟು ವಿಕರೆಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿದೆ(ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ).2015ರಿಂದ 2019ರವರೆಗೆ ನಡೆದಿರಬಹುದಾದಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು ಮನರ್ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಲು ಭೂದಾಖಲೆಗಳ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತುಒತ್ತುವರಿ ತೆರವುಗೊಳಿಸಲುನಿಗದಿತಕಾಲಾವಕಾಶದೊಂದಿಗೆತಹಶೀಲ್ದಾರ್, ಯಲಹಂಕ ತಾಲ್ಲೂಕುರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಕಂದಾಯಕಾಯಿದೆ 1964, ಸೆಕ್ಷನ್ 192 ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಪ್ರಕಾರ(ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ) ಒತ್ತುವರಿದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತುಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕಾಗಿತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಾಗಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇವೆ.
- 2. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಹರಿದುರಾಜಕಾಲುವೆ ಮೂಲಕಕೆರೆಗೆ ಸೇರಿಕೆರೆ ಸಂಪೂರ್ಣಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿದೆ. ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಮರ ರಸ್ತೆಯ ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಬಸ್ ಡಿಮೋ ಹತ್ತಿರ ಒಳಚರಂಡಿ ನೀರು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿದುಕೆರೆಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್ಎಸ್ಬ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆದಿನಾಂಕ–12–06–2019ರಂದುಕೊಳಚೆ ನೀರು ಹರಿಯುವ ಘೋಟೋಗಳ ಸಮೇತಪತ್ರಬರೆದಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ನೀರುಕೆರೆಗೆ ಸೇರದಂತೆಕ್ಷಮವಹಿಸಲು ಬಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್ಎಸ್ಬ್, ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಶೀಫ್ರ ಪರಿಹರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾವುಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದುತಮ್ನಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ."

2. Professor K.S. Sunnguni also produced a copy of the letter dated 20-06-2019 addressed by him to the Principal Secretary to Government, Transport Department, Government of Karnataka. It is useful to extract the same, which reads as hereunder:

"This is to bring to your kind notice that Yelahanka Puttenahalli bmtc bus depot has been leaving the busses' washed unclean water into the Puttenahlli lake. The oil and soap can be seen floating on the water. This has been going on for a long time. When we phoned the manager of the depot he said that he was leaving the water to an empty plot nearby. In that case the question is what has happened to the oil separator or the water treatment plant?

We request you to take action immediately..."

3. Professor K.S. Sunnguni submitted that, generally the Puttenahalli Lake is empty and certain other grievances are highlighted by him. Instead of going into those grievances, I am of the view, it would be in the interest of justice that, it is desirable for Professor K.S.Sunnguni to give one more representation setting out the details of the grievances to the (1) Forest Department, (2) BWSSB

- and (3) Karnataka State Pollution Control Board. They are given two weeks time to give such representation. On receipt of such representation, the authorities referred to above are directed to examine the same and take remedial steps as permissible under law.
- 4. On behalf of BWSSB Sri Devaraj, Additional Chief Engineer is present. He has made a statement that, they have already called for tender for the of construction of 8 purpose MLD Puttenahalli Lake and after completion of the tender process, the work order will be issued and thereafter the completion of work would take at least two years time. According to him, after the completion of tender process, at least 18 months time is required for contractor to execute the work/completion of contract. He submits that, this is the minimum time required having regard to the nature of the work relating to construction of 8 MLD STP.
- 4. So far as the grievance of Prof. Sangunni is that, there will overflow of the sewage water to

Puttenahalli Lake and Yelahanka Lake is concerned,
Forest Department is directed to examine the same
and to take remedial steps.

5. On behalf of Karnataka State Pollution Control Board, Bengaluru, Sri Bhat, Law Officer and Sri D.R. Kumaraswamy, Senior Environmental Officer are present. They have submitted a status report dated 24-06-2019, which reads as hereunder:

"ವಿಷಯ: ಶ್ರೀ. ಹೆಚ್. ಎಸ್. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿಯವರು ನೀಡಿರುವ ದೂರಿನ ಕುರಿತು.

ಉಲ್ಲೇಖ: 1. ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ: ಲೋಕ್. ಬಿಸಿಡಿ 2413/2018 ದಿನಾಂಕ. 24.09.2018

***

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರು ದಿನಾಂಕ: 11.09.2018ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (ಎದುರುದಾರ–2) ರವರಿಗೆ ನೀಡಿದ ನಿರ್ಧೇಶನದಂತೆ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ **ಪುಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿಕೆರೆ** ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯರವರಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಲಹಂಕ ರವರು ದಿನಾಂಕ. 11.06.2019 ರಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

1. ಪುಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿಕೆರೆ: ಈ ಕೆರೆಯು ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಮರ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 13.77 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ವಿಸ್ತಾರವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಕೆರೆಯನ್ನು ಪರಿತೀಲಿಸಿದಾಗ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

- ಈ ಕೆರೆಯು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಇದರ ಮನರ್ಚೇತನಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.
  - ಈ ಕೆರೆಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭೇಲಿಯನ್ನು ಹಾಕೆರುತ್ತಾರೆ.

W

- ಹುಲಹಂಕದ ಹೊಸ ನಗರ, ವಿನಾಯಕ ಲೇಔಟ್, ಮತ್ತು ಅಟ್ಟೂರು ಲೇಔಟ್ನಿಂದ ಬರುವ ರೊಚ್ಚುನೀರನ್ನು ಬೈಪಾಸ್ಮಮಾಡಿ ಚರಂಡಿಯ ಮೂಲಕ ರಾಜಕಾಲುವೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜಕಾಲುವೆಯ ನೀರನ್ನು ಜಕ್ಕೂರು ಎಸ್.ಟಿ.ಪಿಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ದೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಬಿ.ಡಬ್ಲೂ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಬಿ(BWSSB) ಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೊಚ್ಚುನೀರು ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವು ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೊಚ್ಚುನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆರೆಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರು ಶೇಕರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ರೊಚ್ಚುನೀರಿನ 0.2 ಎಮ್.ಎಲ್.ಡಿ (MLD) ಯ ಶುದ್ದೀಕರಣ ಘಟಕದ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಐಐಎಸ್ಸ್ (IISc) ಅವರೊಂದಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
  - ಈ ಕೆರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮಲೀನ ನೀರು ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಬಿ.ಡಬ್ಲೂ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಬಿ(BWSSB) ಯ AEE ಆದ ಶ್ರೀ ಮೊಹಮದ್ ಅನೀಘ್, ಅವರು ಯಲಹಂಕದ ನಾಲ್ಕನೇ ಮತ್ತು ಐದನೇ ಹಂತದ ಯುಜಿಡಿ ಕಾರ್ಯವು ಮುಗಿದಿದ್ದು, 7 ಎಮ್.ಎಲ್.ಡಿ (MLD) STP ಟೆಂಡರ್ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
- ದಿನಾಂಕ 14.02.2019ರಂದು ಕೆರೆಯ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವು "ಡಿ" ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನೀರನ್ನು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೂರ ಮೃಗಗಳ ಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ

ಕಲಂ: 15 BWSSB Act 1964 ರಂತೆ ರೊಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ನೀರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನೀಡುವ ಕರ್ತವ್ಯವು BWSSB ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಳಿಯಿಂದಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಕಲಂ 63 ಹಾಗೂ 64 ರಂತೆ ರೊಚ್ಚು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ಧಾರಿಯು BWSSB ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮ 2016ರ ಕಲಂ 15ರ ಅನ್ವಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (BBMP) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟಡ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಬಿಬಿಎಂಪಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಲೋಕಾಯುಕ್ತರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಬಿಬಿಎಂಪಿ (BBMP) ಮತ್ತು ಬಿಡ್ಲ್ಯೂಎಸ್ಎಸ್ಬಿಗಳಿಗೆ (BWSSB) ಕೆರೆಗೆ ರೊಚ್ಚುನೀರು ಸೇರುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಕುರಿತು ಹಾಗೂ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ಕೆರೆ ಅಥವಾ ನದಿಗೆ ಸೇರದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇರುತ್ತದೆ."

- 6. All the respondents are given six months time to file their status report with regard to the steps taken. If the status report is filed by the next date of hearing, the presence of the parties on the next date of hearing is dispensed with. However, liberty is reserved to the complainants to file an application for appropriate direction, if require.
- 7. Communicate this order to all the parties concerned.

List this matter on 29th December 2019.

(Justice RVishwanatha Shetty) Lokayukta, State of Karnataka

ck*

ARE-1)